

ASUTUSESISEKS KASUTAMISEKS
Teabevaldaja: Järva Vallavalitsus
Märge tehtud 08.06.2025
Juurdepääsupiirang kehtib kuni 08.06.2030
Alus: AvTS § 35 lg 2 p 1

JÄRVA VALLAVOLIKOGU

OTSUS

EELNÕU

Järva Vallavalitsuse ja ametiasutuse volitamine

Järva-Jaani

09.06.2025 nr 1-4/2025/52

Otsus võetakse vastu kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 2 alusel.

1. Volitada Järva Vallavalitsusele alusharidusseadusega kohaliku omavalitsuse üksusele seaduse § 5 lõikega 1, lõigetega 4-5, lõikega 7 ning § 46 lõikega 5 pandud ülesannete täitmine.
2. Volitada Järva valla ametiasutusele alusharidusseadusega kohaliku omavalitsuse üksusele seaduse § 5 lõikega 6, §iga 6, § 12 lõike 8 viimase lausega, § 21 lõigetega 1-3, § 39 lõike 5 viimase lausega ning § 42 lõigetega 1-3 pandud ülesannete täitmine.
3. Alusharidusseaduse § 25 lõike 4 viimase lausega kohaliku omavalitsuse üksusele pandud ülesannet - direktoriga sõlmib töölepingu, seda muudab ja selle ütleb üles kohaliku omavalitsuse üksus - täidab vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 50 lõike 1 punktile 7 Järva vallavanem.
4. Alusharidusseaduse § 48 lõikega 1 kohaliku omavalitsuse üksusele pandud ülesannet - teenistuslikku järelevalvet munitsipaallastehoiu ja -lasteaiategevuse õiguspärasuse ja otstarbekuse üle teostab kohaliku omavalitsuse üksus – täidab vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 66¹ Järva Vallavalitsus.
5. Otsus jõustub 1. septembril 2025.

(allkirjastatud digitaalselt)
Rait Pihelgas
Vallavolikogu esimees

Seletuskiri

Järva Vallavolikogu otsuse „Järva Vallavalitsuse volitamine“ eelnõule

Eelnõu esitab Järva Vallavalitsus.

1. Õigusakti vastuvõtmise vajalikkuse põhjendus, mõjude analüüs ning kas ja kuidas on tagatud erinevate huvide tasakaalustatud esindamine

1. septembrist 2025 jõustub uus alusharidusseadus (<https://www.riigiteataja.ee/akt/109012025001>), millega on pandud ülesanded kohaliku omavalitsuse üksusele. Vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõikele 2 õigusaktiga kohaliku omavalitsuse üksuse pädevusse antud küsimused otsustab omavalitsusüksuse

nimel volikogu, kes võib nende küsimuste lahendamise volitada vallavalitsusele, ametiasutusele, asutuse struktuuriüksusele või ametnikule. Kuna alusharidusseadusega pandud osad ülesanded on ka täitev-korraldava iseloomuga, mis olemuselt on kas vallavalitsuse kui organi või ametiasutuse korraldatavad ning mida kehtiva koolieelse lasteasutuste seaduse kohaselt on vallavalitsus või ametiasutus täitnud, siis on vajalik volitada need ülesanded täitmiseks vallavalitsusele (otsuse p 1) ja ametiasutusele (otsuse p 2).

Otsuse punktides 3 ja 4 on nimetatud ülesanded, mis on kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega juba pandud täitmiseks vallavanemale ja vallavalitsusele. Õigusliku selguse huvides on need otsuses esile toodud.

Seletuskirjas on toodud volitatavate sätete sõnastus:

1. Vallavalitsusele kui organile volitatavad:

- § 5 lg 1: Kohaliku omavalitsuse üksus tagab kõigile pooleteise- kuni kolmeaastastele lastele, kelle elukoht on selle omavalitsusüksuse territooriumil ja kelle vanem on avaldanud soovi lastehoiukohta kasutada, võimaluse käia oma territooriumil asuvas lastehoius ning kõigile kolme- kuni seitsmeaastastele lastele, kelle elukoht on selle omavalitsusüksuse territooriumil ja kelle vanem on avaldanud soovi lasteaiakohta kasutada, võimaluse käia oma territooriumil asuvas lasteaias. Kohaliku omavalitsuse üksus võib tagada lastehoiu- ja lasteaiakoha lisaks enda territooriumile teise kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil, kui kohaliku omavalitsuse üksused on selles halduslepinguga kokku leppinud.
- § 5 lg 4: Kui lapse õppimiskohustuse täitmise algus on Eesti Vabariigi haridusseaduse § 10¹ lõikes 4 nimetatud lasteaia või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ühe õppeaasta võrra edasi lükatud, tagab kohaliku omavalitsuse üksus lapsele võimaluse käia nimetatud perioodil vanema soovil samas lasteaias.
- § 5 lg 5: Kohaliku omavalitsuse üksus võib lastehoiukoha tagada munitsipaal- või eralastehoius või munitsipaal- või eralasteaia hoiurühmas ning lasteaiakoha munitsipaal- või eralasteaias. Lapsele lastehoiukoha ja lasteaiakoha võimaldamiseks võib kohaliku omavalitsuse üksus anda haldusakti või sõlmida halduslepingu halduskoostöö seaduses sätestatud korras. Eralastehoiu ja eralasteaia pidajaga ning teise kohaliku omavalitsuse üksusega halduslepingu sõlmimise korral ei kohaldata halduskoostöö seaduse §-s 13 sätestatud.
- § 5 lg 7: Lastehoiu pidaja kehtestab lastehoidu vastuvõtu ja sealt väljaarvamise korra, arvestades käesolevas seaduses sätestatud. Kord avalikustatakse lastehoiu veebilehel. Lasteaia pidaja kehtestab lasteaeda vastuvõtu ja sealt väljaarvamise korra, arvestades käesolevas seaduses sätestatud. Kord avalikustatakse lasteaia veebilehel.
- § 46 lg 5: Munitsipaallastehoiu- ja -lasteaiakoha tagamisel teise kohaliku omavalitsuse üksuse munitsipaallasteaias või -lastehoius käesoleva seaduse §-s 5 sätestatud korras lepivad kohaliku omavalitsuse üksused kokku koha maksumusega seotud kulu tasumise korra.

2. Ametiasutusele volitatavad:

- § 5 lg 6: Kohaliku omavalitsuse üksus teeb vanemale kättesaadavaks teabe kohaliku omavalitsuse üksuse pakutavatest lastehoiu- ja lasteaiakohtadest.
 - § 6. Lastehoiukoha ja lasteaiakoha taotlemine kohaliku omavalitsuse üksuselt
- (1) Pooleteise- kuni kolmeaastasele lapsele lastehoiukoha saamiseks ning kolme- kuni seitsmeaastasele lapsele lasteaiakoha saamiseks esitab vanem kohaliku omavalitsuse üksusele

taotluse. Taotluses märgitakse koha kasutamise soovitud algusaeg ja soovitud lastehoid või lasteaed tegevuskoha täpsusega. Vanemal on õigus esitada mitu eelistust ja kohaliku omavalitsuse üksus peab neid arvestama.

(2) Kui taotluses märgitud lastehoius või lasteaias ei ole vanema soovitud algusajal vabu kohti, arvestab kohaliku omavalitsuse üksus lapse lastehoidu või lasteaeda vastuvõtmist otsustades esmajärjekorras lastehoiu või lasteaia elukohalähedust.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus lahendab vanema taotluse ja teeb otsuse lapse lastehoidu või lasteaeda vastuvõtmise kohta hiljemalt kaks kuud enne taotluses märgitud koha kasutamise algusaega, välja arvatud juhul, kui vanem on esitanud taotluse vähem kui kaks kuud enne koha kasutamise soovitud algusaega. Kui vanem on esitanud taotluse vähem kui kaks kuud enne koha kasutamise soovitud algusaega, lahendab kohaliku omavalitsuse üksus vanema taotluse ja teeb otsuse lapse lastehoidu või lasteaeda vastuvõtmise kohta hiljemalt kahe kuu jooksul taotluse esitamisest arvates

- § 12 lg 8 viimane lause Lapse elukohajärgsel kohaliku omavalitsuse üksusel on lapsele ja perele vajalike tugiteenuste tagamiseks õigus töödelda hariduse infosüsteemi andmeid.

- § 21 lg 1-3

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus teavitab Haridus- ja Teadusministeeriumi otsusest asutada munitsipaallasteaed hiljemalt viis kuud enne õppe- ja kasvatustegevuse algust ning otsusest selle tegevus peatada või lõpetada hiljemalt viis kuud enne tegevuse peatamist või lõpetamist.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus teavitab Haridus- ja Teadusministeeriumi munitsipaallasteaia tegevuskoha muutmisest hiljemalt kaks kuud enne tegevuskoha muutmist.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus teavitab vanemaid munitsipaallasteaia tegevuse lõpetamise või peatamise otsusest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis hiljemalt viis kuud enne tegevuse lõpetamist või peatamist.

- § 39 lg 5 viimane lause - Lapse elukohajärgsel kohaliku omavalitsuse üksusel on lapsele ja perele vajalike tugiteenuste tagamiseks õigus töödelda hariduse infosüsteemi andmeid.

- § 42 lg 1-3

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus teavitab Haridus- ja Teadusministeeriumi otsusest asutada munitsipaallastehoid hiljemalt kaks kuud enne õppe- ja kasvatustegevuse algust ning otsusest selle tegevus peatada või lõpetada hiljemalt viis kuud enne tegevuse peatamist või lõpetamist.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus teavitab Haridus- ja Teadusministeeriumi munitsipaallastehoiu tegevuskoha muutmisest hiljemalt kaks kuud enne tegevuskoha muutmist.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus teavitab vanemaid munitsipaallastehoiu tegevuse lõpetamise või peatamise otsusest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis hiljemalt viis kuud enne tegevuse lõpetamist või peatamist.

Oluline veel: Võrreldes kehtiva seadusega ei seata enam kohustust omavalitsuste vaheliseks lasteaia tegevuskulude arveldamiseks. Koha tagamise ja tegevuskulude arveldamise kokkulepped, kui laps õpib teise omavalitsuse territooriumil, toimub edaspidi kohalike omavalitsuste vahel sõlmitava halduslepingu alusel.

Järva valla lasteaedades on Eesti Hariduse Infosüsteemi maikuu 2025 andmetel 20 teise omavalitsuse elukoharegistreeringuga last. Valdavalt on meie lasteaedades naaberomavalitsuste lapsed. 12 last on Paide linna, Tapa, Türi ja Põltsamaa valdadest. Järva valla lasteaedades on ka nende omavalitsuste lapsi, kelle elukoharegistreering ei asu Järva valla naabruses. Kaheksa last on Tallinnast, Viljandi linnast ja vallast, Põlvast ja Pärnust.

Järva valla lapsi, kes on teiste omavalitsuste lasteaedades, on 11. Naaberomavalitsuste lasteaedades on 8 last: Tapal, Paide linnas ja Türil. Kolme lapse lasteaiakoht on kaugemal, Alutaguse vallas ja Põhja-Sakala vallas.

Halduslepingu sõlmimise vajadus on eelkõige juhul kui lapsele ei ole võimalik omavalitsusel pakkuda kohta oma omavalitsuse lasteaias. Halduslepingu sõlmimisel tuleb kaaluda lapse huvi aga ka avalikku huvi. Kui omavalitsuse territooriumil on lapsele lasteaiakoht tagatud, siis on omavalitsusel võimalus ja ei ole automaatset kohustust Järva vallal lapse eest tegevuskulu teisele omavalitsusele maksta.

Alushariduse seaduse muudatus ja halduslepingute alusel tehtavad kokkulepped peaksid suurendama omavalitsuste koostööd alushariduse korraldamisel ning toetama tegevusi, et kodanike elukoharegistreeringud oleksid korras.

2. Õigusaktid, millega on käesoleval ajal küsimus reguleeritud ja mis on vaja kehtetuks tunnistada või muuta õigusakti vastuvõtmisel.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 2 ja 01.09.2025 jõustuv alusharidusseadus.

3. Õigusakti vastuvõtmisest tulenevad kulutused ja katteallikad

Lasteaia tegevuskulude arveldamiseks vajalikud summad nähakse ette valla eelarves.

2025. aasta eelarves on Järva vald planeerinud teistele omavalitsustele lasteaiategevuskulu katta orienteeruvalt summas 100 tuhat eurot ja lasteaiategevuskulust laekuv tulu teistelt omavalitsustelt on orienteeruvalt 130 tuhat eurot.

4. Andmed eelnõu algataja kohta, esitamise kuupäev, koostaja nimi ning nimekiri, keda kutsuda istungile ja kellele õigusakt saata:

Eelnõu ja seletuskirja koostasid: Piret Sapp, hariduse peaspetsialist; Karin Tenisson-Alev, vallasekretär ja Kaja Reinberg, finantsjuht.

Eelnõu esitatakse volikogu juunikuu istungile.

Eelnõu oli arutusel 12.06.2025 haridus- ja noorsootöökomisjonis, kus suunati eelnõu volikogusse.